

KENNEDY ELEFÁNT-KISASSZONY. (Lásd a 70. lapon.)

KLÁRI NÉNI NÖVENDEKEI.

— Elbeszélés. —

(IV. Folyt.)

ZSIGA kissé mehökkent e terv halatára. Jó érzése azt sugta, hogy a mit Bertók mond, az rossz és tilos dolog. Nehány percig tehát gondolatokba merülve elhallgatott.

Bertók nagyon jól látta Zsiga habozását: tudta ő előre, hogy így lesz, azt is jól tudta, mit kell továbbra tennie, hogy a semmi rosszat sem gyanító fiut teljesen lépre csalja. Neheztelő, félig szomorú hangon mondá:

— Jól tudom, mit gondolsz most... te is csak olyan vagy hozzám, mint a többi emberek... Persze, míg mulatni kell, madárfészket megmutatni, halászgatni, — addig jó pajtás vagyok... de különben rögtön eszedbe jut neked is, hogy én az a rossz hírű csavargó Bertók vagyok, akit nem szabad a házba bebocsátani...

— Oh dehogy... nem azért... szólt Zsiga akadozva.

— Jól van no, hiszen én nem bánom, nekem semmi keresni valóm sincs a Klári néni házában, csak neked akartam egy kis szívességet tenni, mert azt hittem, hogy érdekel, mit rejtegetnek oly nagyon abban a házban, a melyben lakol. De ha nem vagy kíváncsi, én bizony nem törődöm veled.

— Dehogy nem vagyok kíváncsi! Hanem tudod... ha Klári megtudná...

— Lehet azt úgy elrendezni, hogy meg ne tudja. Akárhányszor láttam, hogy Klári néni Rózsikával estefelé kísétél,

mialatt az öreg Dorka a kertben dolgozgat és így néhány percig bent lehetünk a szobában a nélkül, hogy valaki észrevenne.

— Az igaz! Épen ma ebédnél is hallottam, hogy ma nagyobb sétára készülnek, mert igen szép idő van. Tudod mit, Bertók? Légy közel, én majd az ablakból jelt adok, mikor senki sem lesz otthon.

— Jó lesz. Majd az utca másik oldalán fogok járkalni. De aztán ne vársz hiába.

Elváltak s midőn egymástól már jó távol voltak, meglátszott arcukon, hogy épen nem egyforma gondolat foglalja el elméjüket. Bertók kárörvendőleg nevetett s így dörmögött magában:

— Az első lépés már meglesz! Hahaha! Jól tudtam, hogy sikerülni fog! Ennek a jámbor fiúnak soha sem volt még dolgá ilyen magamforma legénynyel, akármit mondok, elhiszi. Csak okosan, majd megjön a többi is.

Zsiga ezalatt egészen másfélét gondolt. Majdnem sajnálta ígérését, hogy bebocsátja Bertókot a házba. Maga sem tudta mért, de olyan kellemetlen, kényelmetlen érzés lepte meg, mintha valami rosszat követett volna el. És ha ekkor kissé komolyabban gondolkozott volna a dolgról, talán eszébe jutott volna, hogy a rossz pajtás soha sem vezet jóra, legokosabb lesz nem adni jelt Bertóknak, nem bocsátani be a házba. Egy pillanattig gondolt is ilyesmit, de csakhamar erőt vett rajta ismét a könnyelműség és a kíváncsiság; azután kezdte magát biztatni, hogy hiszen nem akarnak elkövetni

semmi rosszat
lami bűn.

Ekként
volt rá számon
cselekedni,
ták. Alig várt
zsikával el
Dorka pedig
nyes ágyak
közeliében s
gyorsan és é
melyet az
mert Zsiga
marad.

— Így
senki s nem
laki Klári ne
most ne vesz
zük meg szá
rényt.

— Kiv
rajta, szólt
mit fogsz ki

— Csa
Bemen
s Bertók na
a szekrényt,
gött magába

— Hm
van vasalva
Első tervem
bajos előtte
bizik is ber
hat. Kiküld
maradhassal

Ezután
zott a szekr
szólt Zsigán

semmi roszt, a kíváncsiság még nem valami bűn.

Ekként aztán, mire hazaért, már el volt rá szánva, hogy mégis csak úgy fog cselekedni, amint Bertókkal elhatározták. Alig várhatta, hogy Klári néni Rózsikával elinduljon a sétára, az öreg Dorka pedig a kertbe öntözni a veteményes ágyakat. Bertók már ott sétált a ház közelében s midőn végre Zsiga jelt adott, gyorsan és észrevétlenül beosont a házba, melyet az öreg Dorka nyitva hagyott, mert Zsiga azt mondta, hogy otthon marad.

— Így ni! Azt hiszem, nem látott senki s nem kell félned, hogy elárul valaki Klári néninek, szólt Bertók. — De most ne vesztegessük az időt, hanem nézzük meg szaporán azt a rejtélyes szekrényt.

— Kívülről bizony nem sokat látsz rajta, szólt Zsiga. — Kíváncsi vagyok, mit fogsz kisűtni.

— Csak türelem! Majd meglátod.

Bementek a Klári néni szobájába s Bertók nagy figyelemmel vizsgálgatta a szekrényt, miközben halkán így dörmögött magában:

— Hm! Roppant erős . . . jól meg van vasalva . . . fölfeszíteni nem lehet. Első tervemnél kell maradni. Hanem ezt bajos előtte tennem, mert bármennyire bizik is bennem, mégis gyanuja támadhat. Kiküldöm, hogy egy perczre magam maradhassak.

Ezután még néhány perczig motozott a szekrény körül, majd hirtelen oda szólt Zsigának:

— Mintha léptekethallottam volna . . . menj ki az ajtóhoz és örködjél, nehogy megleljen valaki.

— Dehogy! Nem jön senki, ne félj. Majd ide állok az ablakhoz, innen látok az utcára, nem lephetnek meg.

Bertók láthatólag boszus lett, de nem szólt többet, hanem háttal fordulva Zsiga felé, elébb zsebébe nyult, aztán valamit csinált a szekrény zárja körül, de úgy, hogy Zsiga nem láthatta jól. Ez rendkívül kíváncsivá tette Zsigát s nem állhatta meg, hogy oda ne szaladjon.

— Mit csinálsz, Bertók? kérdé feszülten.

— Minek jöttél ide? rivalt reá vissza Bertók mérgesen és láthatólag megzavarodva.

— Szeretném tudni, mit csinálsz.

— Mit . . . mit? szólt Bertók erőltetett nevetéssel. Hát most már bizonyos lehetsz arról, hogy megtudod a szekrény titkát. Lesz majd kulcsunk.

Ezzel kihuzott valamit a kulcslyukból és Zsiga megismerte, hogy az a valami nem egyéb puha viasznál, melyre a kulcs formája lenyomódott. Most már értette, mit akar Bertók; a viaszmintá után kulcsot csináltatni s ezzel fölnyitni a szekrényt.

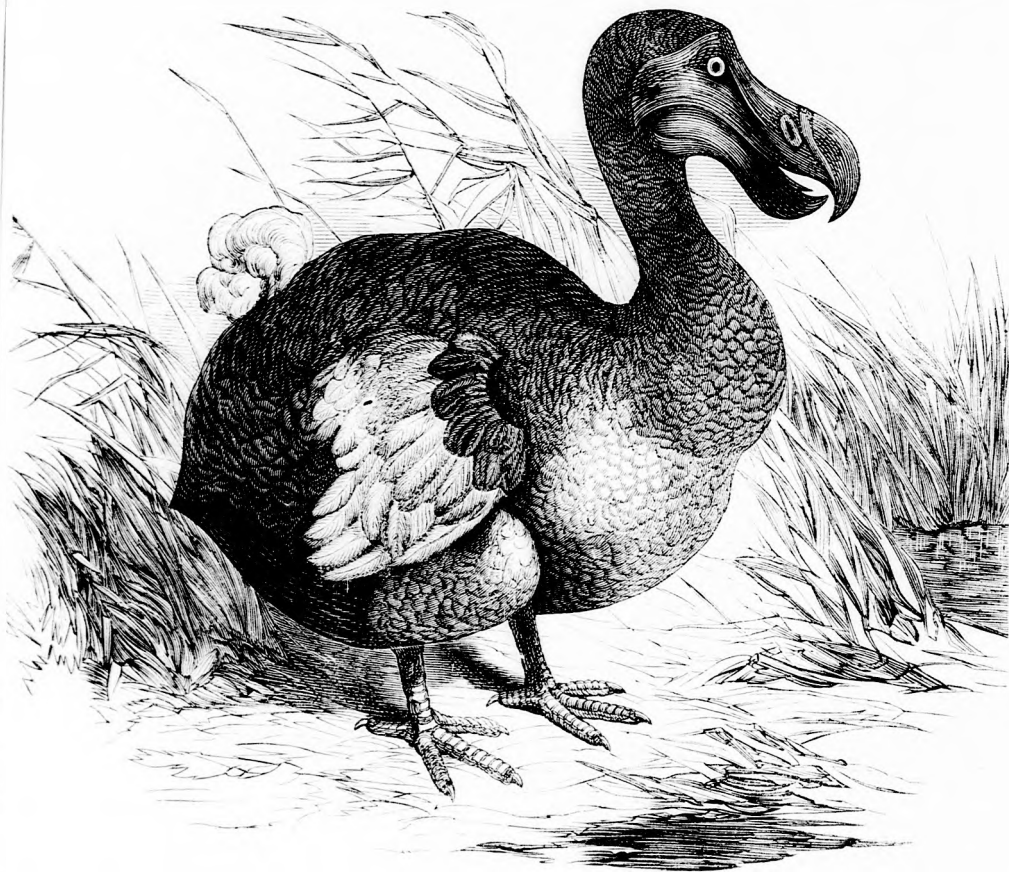
— Nem, nem, ezt nem szabad! kiáltá Zsiga hevesen. Ez bűn volna, betörés, ezt nem szabad megtennünk.

— Már micsoda bolondos beszéd ez? szólt Bertók; kulcs nélkül hogy nyitod föl a szekrényt, hogy tudod meg, mi van benne?

— Inkább nem is akarom tudni . . . de ezt nem szabad tenni.

— No hát jól van, ha nem akarod, akkor nem csináljuk, én csak a te kedvedért akartam tenni. De ha olyan gyermek vagy, hát hagyjuk abba, ne is beszéljünk többet róla. Engemet bizony nem nagyon érdekel.

Ezzel a viaszlenyomatot zsebébe dugta s nagyon közönyös arcczal megindult kifelé. Zsiga most már nagyon bánta az egész esztelenséget s egy titkos sejtelem azt sugta neki, hogy ne hagyja azt a viaszlenyomatot Bertóknál. De nem

A DODO-MADÁR. (Lásd a 79. lapon.)

merte egyenesen követelni, félt hogy megsérti; csak félve mondá;

— De aztán, Bertók, igazán nem szabad azt a kulcsot megcsináltatni.

— Ejnye, de bolondos gyerek vagy, Zsiga! felelt Bertók nevetve. — Ugyan minek csináltatnám, ha neked nem kell?

(Folytatása a 70. lapon.)

ÜLDÖZŐ FARKASOK. (Lásd a 79. lapon.)

(Folytatása a 68. laphoz.)

Én egy esőppet sem vagyok kíváncsi arra, mi van a szekrényben és ha kíváncsi volnék is, mi hasznom volna belőle? Tudod, hogy én ide be nem jöhetek.

Ez olyan igaznak látszott s Bertók oly ártatlan arczczal mondta, hogy Zsiga teljesen megnyugodott benne, s jókedvűen vált el pajtásától.

Bertók ellenben, amint az utczára ért, kissé boszusaak látszott s mialatt hazafelé ment, így dörmögött magában:

— Az az ostoba ficzkó majd kifogott rajtam . . . de szerencsére sikerült megnyugtatnom, nem gyanakszik. A kulcsot a szomszéd faluban megcsináltatom . . . de most valami okos tervet kell kifőzni, mert Zsiga mégis tud valamit a dologról, könnyen elárulhatna a csíny után. Zsigának távoznia kell majd, még pedig akkor

(Folytatása következik.)

KENNEDY ELEFÁNT-KISASSZONY.

(Képpel a czimlapon.)

AKÁR hogyan bámulsz — bizony
Csak kisasszony vagyok én!

E jeles minőségre
Nagyon sokat tartok én.

Csínyján bán el velem gazdám,
Mindig mondja: »szeretlek!«
Nem esoda: — a népszínházban
Kitünően szereplek.

Kiállok a lámpák elé
Jobbra-balra tekintek.
S az ormányommal kecsesen
Üdvözléskép legyintek.

Sőt, ha gazdám parancsolja,
Egy intésre legott:
Különféle hangnemekből
A legszebben ordítok.

Eleinte virágot szórt
Énnekem a publikum:
De a virágot élvezni
Biz én sehogy sem tudom.

Mert a virág csak fű nekem
Milyet lud is legelget; —
Inkább hajigáljatok meg
Jó almával engemet!

este, vagy még valamivel hamarabb, mint én tervemet végrehajtom.

Másnap reggel Zsiga még a szokottnál is jobb kedvű volt, egészen megkönynyebültnek érzé magát, hogy hiábavaló kíváncsiságát a szekrény titka iránt oly vitézül leküzdötte. Most már nem nyomta semmi a lelkét s délután, midőn leczkéljével elkészült s mehetett játszani, sietett ki a szénaboglyák felé, hogy Bertókkal találkozzék és valami vig tréfával mullasson.

Bertók már ott feküdt a szalmakazal tövében s nem sokat látszék törődni Zsiga érkezésével, nagyon el volt foglalva valamivel, — egy kurtaszáru cserép-pipát töltött meg dohánynyal, aztán meggyújtotta és nagy gyönyörűséggel pipázott, sűrű füstfelhőt terjesztvén maga körül.

tánczos tá
meg Mic
mesterség
gassa a r
nia kötel
állva lov
végezte f
ményt j
sebb tév
megbűnt
volt szab
dott rólu
perczig a
De csakl
s keserve

Igy
tendők i
társulatt
másikba
nyos ruh
nézők s
győztek
gyelték
csétlen a
latnak.

El
Miczike
felé bej
enlékei
homályo
lékezett
rére. A

M I C Z I K E.

— Beszélyke. —

(Vége.)

TT AZTÁN a kis leány csakhamar megtudta, milyen sors vár reá. Az a fekete szakálas ember egy kötél-tánczos társaság tagja volt s azért vette meg Miczikét, hogy betanítsa mindenféle mesterségekre s aztán esténként mutogassa a nagy bódében. Meg kellett tanulnia kötelen járni, egy kis barna ló hátán állva lovagolni s más efféléket. Ha jól végezte feladatát, kapott ezukros süteményt jutalmul, de ha csak a legkisebb tévedést is elkövette, kegyetlenül megbüntették. Szüleiről, hazájáról nem volt szabad szólnia sem; gyakran álmódott róluk és sokszor, ha fölébredt, egy perczig azt hitte, hogy ismét otthon van. De csakhamar eszébe jutott igazi helyzete s keservesen könyezett.

Igy multak hónapok, és multak esztendők is. A kis Miczike a kötéltánczos társulattal vándorolt egyik városból a másikba s midőn esténként csillogó aranyos ruhácskában föllépett a bódében, a nézők s különösen a gyermekek nem győztek tapsolni s talán sokan még irigyelték is. Nem tudta senki, mily szerencsétlen az a kis lány, kinek tánczán mulatnak.

Elmult több mint négy esztendő s Miczike a kötéltánczos társasággal sokfelé bejárta a világot; kicsiny korának emlékei mindinkább eltűntek s már csak homályosan, mint valami álmoképre, emlékezett szülei házára, mamájára, testvéreire. A legelső gyermekkor éveinek em-

lékét később igen elfelejti az ember s Miczike néha igazán kétkedett, valjon lakott-e ő csakugyan valaha egy szép nagy házban, melyet gyönyörű kert környezett... vagy csak mesélte ezt neki valaki? Különbén nem is gyakran gondolt már erre, mert élete oly keserves volt, hogy mindennap akadt valami szomorúság, amiért volt oka sirnia.

Hanem egyszer aztán még rosszabbra fordult a dolog. A komédiás társaság egy kis városban tartotta produkcióit, de nagyon kevés ember látogatta az előadásokat. Az igazgató végre azt mondta, hogy ő nem bajlódik többé, megunta az örökös vándorlást s valami más módon fogja kenyérét megkeresni. Így aztán az egész társaság felbomlott s kiki ment, a merre jónak látta.

Miczikét egy öreges asszony vitte magával, ki szintén tagja volt a társulatnak. Még egy férfi csatlakozott hozzájuk egy sipládával s így hármacskán ismét mint egy kis komédiás csapat jártak faluról-falura. A férfi a sipládán játszott, Miczike kötelen tánczolt s egyéb mesterségeket produkált, az öreg asszony pedig tányérral járt körül s kéregetett a nézőktől egy-egy árva krajczárkát. Ez azonban semmikép sem volt jövedelmező s akárhányszor megtörtént, hogy száraz kenyérré valót sem tudtak összegyűjteni és szegény Miczike éhségtől gyötörve feküdt le este a szalmára valamely félreeső pajtában. És nemsokára még rosszabbra fordult a dolog! A sipládás ember egy éjjel titkon megszökött s Miczike és az öreg asszony magukra maradtak, egy árva fillér nélkül, nem tudva, mihez fogjanak.

Éhesen, szomoruan ballagtak egy szomszéd faluig: itt az öreg asszony megbetegedett s rövid szenvedés után meg is halt egy jószívű szegény család házában, hová könnyületből befogadták őket.

Most már egészen magára maradt a kis leány. Őszintén megsíratta az öreg asszonyt, kivel idáig jött, mert évek óta ez volt az egyetlen, ki jóságot, szeretetet tanúsított irányában. Most ezt is elvesztette, mi lesz belőle? Az öreg asszony, a halála előtt tőle kérdezősködő embereknek csak annyit tudott mondani Miczikeről:

— Egy költő társaságnál volt; hovávaló? azt nem tudom. Azt hiszem, árva gyerekek, nincs senkije a földön.

Miczike maga sem tudott fölvilágosítást adni saját magáról. Kicsiny koráról oly homályos, zavart emlékei voltak,

SZÁNKÁZÁS KUTYÁKKAL. (Lásd a 78. lapon.)

hogyan azokat elmondani nem merte. Ki is hitte volna el neki, hogy egy szép kastélyban született, ő, a rongyos kis komé-

diás leány? Maga sem hitte már jóformán, a helység nevét sem tudta, hol született, nem mondhatott tehát semmit a jó embereknek, kik kérdezgettek s így mindenki megnyugodott abban, hogy Miczike szegény árva gyermek, kinek senkije sincs a földön. A jó emberek tehát, kiknél Miczike néhány nap óta menedéket talált, elhatározták, hogy megtartják maguknál.

— Ugy sincs gyermekünk, mondá az öreg gazda. Majd ha felnő a kis leány, még segítségünkre lesz öreg napjainkban.

Esztendőket tehát végre ismét volt Miczikének otthonja; az öreg paraszt gazdát apjának, a feleségét anyjának nevezte s

ámbar nagyon szegényesen éltek és a kis leánynak nehéz munkát kellett végezni, mégis örvendett, hogy végre nem kell kóborolnia és az utcákon kötelen tánczolni. Készséggel megtett mindent, amit parancsoltak és így a jó öregek csakhamar nagyon megszerették.

Hanem a házon kívül nem volt olyan jó dolga Miczikének s a falusi gyerekektől sok bosszantást kellett szenvednie. Miczike sokat látott, tapasztalt hosszú vándorlásaiban és így többet is tudott, ügyesebb volt, mint az egyszerű falusi gyerekek; de volt egy nagy baja Miczikének: a költőtánczos társasággal folytonosan vándorolgván, természetesen soha sem járt iskolába s azt sem tudta, mi fán terem az ábéczé. Most iskolába kellett járnia s tíz esztendő leány létére a legkisebbek között kellett ülnie és tanulnia az ábéczét.

Ezért aztán a többiek folytonosan esufolták és nevelték s Miczike gyakran sirva érkezett haza. Otthon azonban kétszeresen iparkodott, hogy a mulasztottakat helyrehozza s szeretett volna egész nap tanulni; de erre bizony csak kevés ideje maradt, mert mindig akadt valami más dolga a ház körül. Vagy ha a háznál nem volt tenni való, akkor ki kellett mennie az erdőre galyat szedni tűzrevalónak s ezt, bármily nehéz is volt a fát hazáig vinni, szintén örömet megtette. Nem félt egyedül járni az erdőben, sőt még szeretett a bokrok közt bujkálni s mindig leste, nem bukkan-e elő valahonnan egy erdei tündér, amilyenről otthon az öreg asszony esténként mesélni szokott. De bizony, akár mennyit járt Mi-

czike az erdőbe, nem akart semmiféle tündér megjelenni . . .

Egy napon, midőn ismét nagy csomó száraz galyat szedett össze az erdőben, hazamenet kissé letévedt a rendes útról s amint az erdőből kiért, látta, hogy a szomszéd falu közelébe jutott. Annál gyorsabban iparkodott most hazafelé, de egyszerre megállt . . . a falu szélén egy nagy kert terült el s a rácsos kapun át be lehetett látni a gyönyörű virágágyakra s a távolabb álló szép kastélyra. Miczike néhány perczig elmerengve bámult a szép helyre s halkán mondá magának:

— Bizonyosan ez az a hely, a hol a tündérek laknak . . . ilyennek mondják . . . és én magam is mintha láttam volna . . . persze csak álmomban . . . bizonyosan álmodtam róla.

A kertben nem volt senki, az ajtó be volt csukva. Miczike ezután, valahányszor az erdőre ment, mindig ezen az uton járt, csak azért, hogy a rejtélyes kertet bámulhassa. Soha sem látott benne embert, a kastély ablakai is le voltak függönyözve; látszott, hogy most nem lakik ott senki. A kis leány, mint afféle tudatlan gyermek, mindenféle mesés dolgokat képzelt bele a csendes kastélyba és leste, mikor fog ott valamit megpillantani; de sokáig hasztalan leste, a kert, a kastély csendes maradt.

Egy napon Miczike, megint nagy rakás fával a hátán, megpihent a kert közelében. Most azonban rögtön szemébe tünt egy szokatlan körülmény: a rácsos kapu nyitva állott! Miczike majd felkiáltott örömeiben . . . most talán beosonhat egy percze . . . megnézheti, mi van odabent.

Kissé re . . .
a kapun, —
bátrabban me . . .
közei bokor . . .
szottak s Mic . . .
nagy ijedelem . . .
kertész a rác . . .
beesukván, la . . .
tély felé.

Midőn a . . .
leány előbujt . . .
puhoz, hogy . . .
be volt csuk . . .
kertben. Most . . .
kertész láttán . . .
talán még se . . .
most őt itt el . . .
tani, ki ros . . .
Szepegeve sza . . .
valahol nyilá . . .
falkerítés m . . .
volt, keresztü . . .
És amint ig . . .
mitévő legyer . . .
ismét léptek . . .
egy csinosan . . .
éves, nyájas a . . .

— Mit l . . .
a fiu.

— Én . . .
nem akartam . . .
akartam néz . . .
jöttem, de mo . . .
nem tudok ki . . .
kaput, fát ke . . .
reám, Nem . . .
zán nem!

A fiu ez . . .
sel és nagy fi . . .

Kissé remegve tekintett be először a kapun, — nem látott senkit. Ekkor bátrabban ment előre, de alig jutott egy közeli bokorhoz, midőn léptek hallatszottak s Miczike a bokor mögé rejtőzve nagy ijedelemmel látta, hogy egy öreg kertész a rácsos kapuhoz lép s ezt bebecsukván, lassan ismét visszatér a kastély felé.

Midőn a kertész már eltűnt, a kis leány előbujt rejtekéből és sietett a kapuhoz, hogy kinyissa, — de a kapu jól be volt csukva. Miczike fogva volt a kertben. Most már félni kezdett. Az öreg kertész láttára meggyőződött, hogy az talán még sem valami tündérgert. Ha most őt itt elfogják, tolvajnak fogják tartani, ki rossz szándékból lopózott a kertbe. Szepegve szaladt ide-oda, nem találna-e valahol nyilást menekülésre, — de a falkerítés mindenütt egyforma magas volt, keresztül kapaszkodni nem lehetett. És amint így kétségbeesve nem tudta mitévő legyen, még nagyobb rémületére ismét léptek hangzottak s csakhamar egy csinosan öltözött, körülbelül tizenhat éves, nyájas arcú ifju lépett eléje.

— Mit keresz itt, kis leány? szölt a fiu.

— Én... én... én kérem alássan... nem akartam semmi rosszat... csak meg akartam nézni ezt a szép kertet... bejöttem, de most a kapu már be van csukva, nem tudok kimenni. Óh, kérem, nyissa ki a kaput, fát kell haza vinnem, már várnak reám, Nem jövök be többé soha! Igazán nem!

A fiu ezalatt sajátságos meglepetéssel és nagy figyelemmel nézegette a leány-

kát, aztán hirtelen megragadta Miczike kezét és izgatottan kérdé:

— Mi a neved, kis leány?

— Miczike.

— Miczike! Miczike! Igen, te vagy az! Hát nem ismerz reám? Én vagyok a te bátyád, Aladár! Oh, hála a jó istennek, hogy visszahozott téged, kit már örökre elveszettnek hittünk!

A leányka néhány pillanatig ámulva és kábultan nézett a fiura, de aztán nyakába borult és zokogva mondá:

— Igen, most már emlékszem... most már tudom, hogy nem álom volt, ami kicsiny gyermekkoromból gyakran eszembe jutott!

Néhány percczel később már bent voltak a kastélyban. Volt öröm! A jó szülők alig tudtak mit csinálni boldogságukban, hogy elveszettnek hitt gyermekük oly váratlanul haza került. Sokáig tartott, míg elmondták egymásnak, mi történt elválásuk óta s Miczike, midőn elbeszélte, miként jutott végre a szomszéd faluba azokhoz a jó szegény emberekhez, hirtelen fölkiáltott:

— Jaj istenem, meg is felejtkeztem... szegényeknek nincs fájuk... nekem kellett volna az erdőről fát haza vinnem...

— Majd gondoskodunk a jó emberekéről! szölt a mama s azonnal parancsot adott a cselédeknek, hogy egy kocsi rakjanak meg fával s mindenféle egyéb jó portékával, vigyék el annak a derék szegény családnak és mondják meg, hogy Miczike megtalálta szüleit, s most már boldog, de róluk ezentul sem fog megfeledkezni.

Miczike ezután boldogan élt jó szü-leivel és testvérével. Azt a keserü leczkét, melyet hajdani engedetlensége miatt esztendőig szenvedett, nem felejthette el soha s szüleinek szava mindig szent volt előtte. És épen ezért nem is érte többé semmi szerencsétlenség.

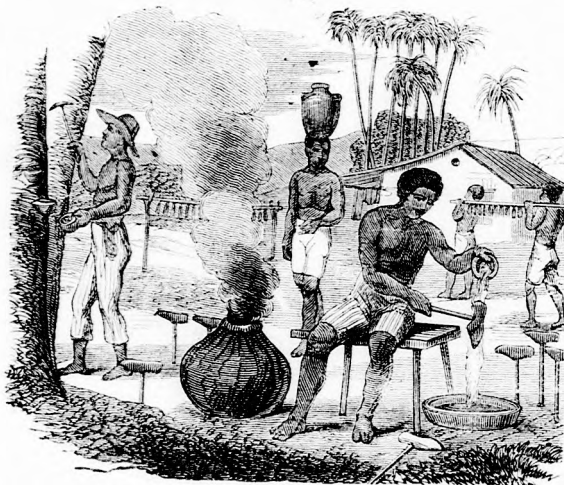
HOGY KÉSZÜL A KALUCSNI?

MI a kalucsni, — azt bizonyosan tudjátok; olyan czipő, melyet sáros, havas időben szokás a bőrczipő fölébe huzni, hogy a lábat megvédje a hidegtől és nedvességtől. Puha és mégis erős anyagból van, nincs rajta semmi varrás és mégis megvan a formája. Nem bőr, nem is vászon, sem valami más olyan anyag, mely nálunk található. Az anyag, a miből az ilyen sárczipő készül, a kaucsuk, ez pedig igen hasznos anyag s nemcsak czipőket csinálnak belőle, hanem mindenféle hasznos tárgyakat, fésűket, még ékszereket, nyaklánczokat is. — Igen ám, de hát mi az a kaucsuk?

A kaucsuk nem egyéb, mint egy fának a nedve. E fa Amerikában terem, száz láb magasra is nő, és roppant terebélyes. Ha törzsét és ágait megkarczolják, sűrű, sárgás nedv szivárog ki. Ahol sok ily nedvet akarnak, ott az előre kiszemelt fákat reggelenként megfurják s

a lyukból estére néhány itczényi nedv szivárog ki, melyet cserépedényekbe fognak föl s aztán nagyobb hordókba töltögetnek össze.

Ez a kaucsuk és már így magában is föl lehet használni, ha a czipők és egyéb tárgyak mintái készen vannak. A czipők mintái fából vannak, úgy mint nálunk a czipészeknél a kapták; csak hogy a kaucsuk-czipő kaptája, mint a képen láthatjátok, hosszú botra van erősítve. A czipők készítése előtt a famintát bedörzsölik homokkal, hogy rá ne tapadjon semmi; a mintát bemártják a hig nedvbe, mely azt minden oldalról körülfogja; aztán füst fölött megszáritják, mi által a mintára tapadt nedv megkeményedik és feketévé is válik. Azután másodszor bemártják és ismét megszáritják és így tovább tizenkétszer, — s ekkor kész a czipő, csak a napon kell megszáritani. Két-

három napig azonban még oly lágy marad, hogy mindenféle czifrázatot rá lehet nyomni. Ha a kaucsuknedvet arravaló más anyagokkal összekeverik, csontkeménynyé válik s ekkor mindenféle hasznos tárgyakat lehet belőle készíteni, fésűket, karpereczeket, óralánczokat, miket aztán a boltokban árulnak. És aki nem tudja, alig hiszi el, hogy az a szép fekete anyag, amiből e hasznos és diszes tárgyak készültek s mely se nem csont, se nem fa, — nem egyéb egy fa nedvénél.

KÉT ember
Egy virág
Igen bizony,
ember, mint
volna, hogy
nem oly ropp
sehogy sem

nimfeák M
helyeken, h
a földből, p
de az igazi
tenyész és

»Déli
Nunya tó
gos fekete
sem a kék
partjai pe
nimfea óri
leitől. E le

A NIMFEA-VIRÁG LEVELE

Két ember kell hozzá, hogy elvigyék egy virágnak egyetlen darab levelét? Igen bizony, — nem épen azért kell két ember, mintha az a viráglevél oly nehéz volna, hogy egy ember el ne bírná; hanem oly roppant nagy, hogy egy ember sehogy sem tudja megfogni, ha nem

akarja összehajtogatni és így elrontani. Két rudra kell tenni és úgy szállítani.

A nimfea vizi növény, azaz vizek fenekén ver gyökeret, a gyökerről aztán roppant hosszú inda vagyis szár nő egészen föl a víz színéig s a levelek és virágok a víz tetején usznak. Kisebb fajta

nimfeák Magyarországon is vannak oly helyeken, hol meleg források bugyognak a földből. p. o. Nagyváradon és Budán; de az igazi óriás nimfea a forró égöv alatt tenyész és egy híres utazó így írja le:

»Déli Amerikában utazgattam, a Nunya tó környékén. E tó vize sajátságos fekete s nem tükröződik benne vissza sem a kék ég, sem a ragyogó napsugár, partjai pedig egészen el vannak lepve a nimfea óriási nagyságu, tepsi alakú leveleitől. E levelek színe barnás zöld, föl-

hajtott szélük sötétpiros. A levelek közt sűrűen pompáznak a nimfea gyönyörű virágai, melyek, ha teljesen kinyitak, akkorák, mint egy kis kocsikerék, a még ki nem nyilt bimbók pedig jó nagy kucsmához hasonlítanak. A kinyitott virág levelei külső oldalukon gyönyörű hófehérek, belől halványpirosak, középen pedig ibolyaszínűek. Az óriási leveleken és virágokon csapatostul sétálnak száraz lábú különféle madarak, sőt még négy lábú állatok is a nélkül, hogy sulyuk

alatt a nimfea levelei víz alá merül-
nének.

»Szerettem volna haza vinni egyet
e csodás nagyságu vízi növény levelei és
virágai közül. Embereimmel tehát be-
szálltam a csónakba s nagy erőfeszítéssel
a növények közé eveztünk; kardom se-
gítségével sikerült egy bimbót levágnom,
a mi nem csekély munka, mert a virág
szára rendkívül erős és hozzá még két hü-
velyk hosszú, roppant hegyes tüskék vé-
dik. Még nehezebb volt az óriási levelet
megszerezni. E levelek hajókötél vastag-
ságu indával vannak a tő fenekéhez növe-
s embereim minden erőfeszítés mellett
sem bírtak csak egyet is tövestől kitépni;
így tehát kénytelen voltam a levelet is
kardommal levágni száráról. Kivittük a
partra s innen két ember rudakon vitte
lakásomra az óriási levelet, egy harmad-
dik pedig a virágot hozta.«

SZÁNKÁZÁS KUTYÁKKAL.

(Képpel a 72—73. lapokon.)

A mi hü és okos házi állatunk, a kutya
el van terjedve az egész világon s a
hány fajtája van, annyiféle mesterségre
használják. Egyik juhok, házat őriz, a má-
sik vadász, meg másik komédiákban sze-
repel stb. És vannak olyanok, melyek lo-
vak helyett szolgálnak, oly helyeken, ahol
lovat nem lehet tartani.

Ez a vidék Afsziának keleti részén
van, Kamesatkában. Itt roppant hideg
uralkodik; a tél nagyon sokáig tart és a
hó ölnyi magasan borítja a földet; ko-
csival járni nem lehet, csak szánkával, de
a szán elé lovat nem lehet befogni, mert
a ló besüppedne a mély hóba s oda veszne.
Ló helyett tehát használják ott az embe-
rek a kutyát.

A kamesatkai kutya közép nagyságu,
körülbelül akkora, mint a mi falusi ko-
mondoraink, de rendkívül erős, úgy hogy

négy kutya három-négy mázsányi terhet
elbírnak. De aki sebesen akar haladni, befog
10—12 kutyát is és aztán szélesebben
röpköd végig a síma hómezőn. Jobb módu
gazdák szép szerszámot tartanak kutya-
fogataik számára s épen oly büszkék ku-
tyáikra, mint nálunk a gazdák szép lo-
vaikra.

Igás kutyáknak olyanokat választan-
nak ki, melyek már kicsiny korukban
igen virgonczak s erős, hosszú lábuak.
Ezeket még kicsiny korukban sötét ve-
rembe zárják, mignem elég erősek a ki-
sérletre. Ekkor más, betanított kutyákkal
befogják a szánba s a legnagyobb erővel
futtatják, míg a fiatal kutya ki nem fá-
rad. Aztán ismét sötétbe zárják s több-
ször ismétlik a próbát, míg végre a kutya
egészen beleszokik és készségesen huzza
a terhet.

A nyári hónapokon át jó dolguk van,
mert ekkor nem lehet őket semmire hasz-
nálni, ilyenkor tehát szabadon barangol-
nak s rendkívül meghíznak. De amint a
tél közeledik, minden gazda összefogdossa
a maga kutyáit s mindenekelőtt éheztetni
őket, hogy megsoványodjanak és jobban
tudjanak futni. Azután egész télen át ke-
serves a szegény állatok élete; nem kap-
nak egyéb eledelt rothadt halnál s épen
ezért nagyon falánkok, amihez hozzáju-
nak, fölfalják, sokszor még a bőrt is.

A mellett, hogy a magas havon csak
a kutyák tudják a szánt vonni, van még
más hasznos tulajdonságuk is. A mely
uton a járást megszokták, ott a legna-
gyobb sötétségben s a legiszonyubb hó-
förföregtetekben sem tévednek el, mindig biz-
tosan haza viszik gazdájukat. Ha a ziva-
tar oly rettenetes, hogy lehetetlen előre-
jutni, — ami gyakran gesegik, — akkor
a kutyák egy csomóba bujnak gazdájuk
köré és testök melegével megvédik a meg-
fagyástól.

ÜLDÖZ

A VÁSÁRNAK V
Lóra vetve n

Most hamar

S ezen följi

Mihály s P

Egyszerre üv

»Szorítsuk l

Az éhező fu

Gyi! Repül

A megfagyó

Száguldnak

Három közt

A nyereg-ka

Jó keményr

Élesen rácz

Durr!... f

A két lovas

A megmar

S hogy me

Messze hall

Am az Iste

Köszönheti

Mire haza

Családjuk

ÜLDÖZŐ FARKASOK.

(Képpel a 69. lapon.)

AVÁSÁRNAK vége, Mihály s Péter gazda,
Lóra vetve maguk, igyekeznek haza.
Most hamar sötét lesz, nagy fagyok is jár-
nak
S ezen fölül — veszett híre a határnak.
Mihály s Péter gazda vágatnak seré-
nyen, —
Egyszerre üvöltés hangzik át az éjen.
»Szorítsuk lovunkat, hogy utól ne érjen
Az éhező farkas. Hopp! — Isten segí-
jen!»

Gyi! Repül a pejkó. Gyi! Repül a farkó,
A megfagyott rögöl szikrát üt a patkó.
Száguldnak a lovak, ordások utána, —
Három közt az egyik ma fut utoljára.

A nyereg-kápából bátor Mihály gazda
Jó keményre töltött pistolyát kikapja.
Élesen ráczéloz egyik fene-vadra,
Durr! . . . fölborul s hörögye a földet ka-
parja.

A két lovas vágat. Itt a tanya már-már,
A megmaradt két vad in apránként hátraül.
S hogy megkönnyebülten czélt ért a két
gazda:
Messze hallszott a bösz vadak rekedt
hangja.

Am az Isten után tisztán csak maguknak
Köszönhetik, hogy a vészüül szabadultak:
Mire haza értek, valj, mi mást tehettek?
Családjukkal hálát adtak az Egeknek.

A DODO-MADÁR.

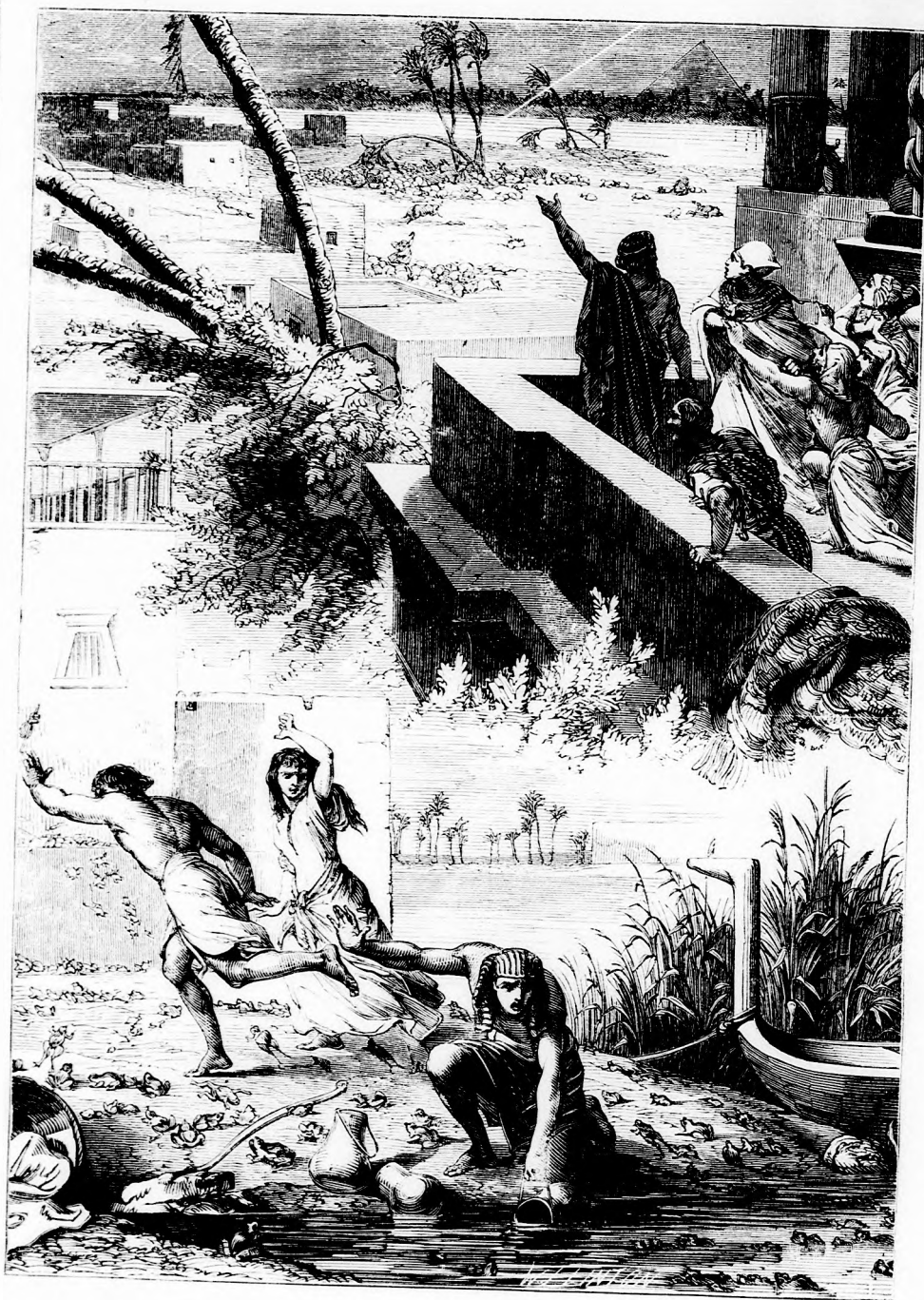
(Képpel a 68. lapon.)

NEM régen lerajzoltam nektek olyan ál-
latokat, melyek nagyon régen, sok
ezer esztendővel ezelőtt éltek és teljesen
kivesztek, úgy hogy csak csontjaikat ta-
láljuk mélyen a föld alatt és csak e csont-
okból tudjuk, hogy ez állatok léteztek és
milyenek voltak. — De nem csak az ősré-
gi időben történt meg, hogy némely
állatok egészen kivesztek a földről; meg-
történik még most is és egy olyan madár,
melyet nem igen régen élve láttak, de
mely most már sehol sem létezik, — ilyen
madár a dodo.

A dodo messze a nagy tenger szige-
tein élt és tengerészek, kik azon tájakon
hajóztak, nemcsak látták, hanem fogtak is
és kitömve elhozták Európába. Azóta
a dodo egészen kipusztult s most már
csak kitömve láthatjuk a muzeumokban.

Hogy a dodo nem valami szép le-
gény volt, azt a képből láthatjuk. Teste
gömbölyű volt és rendkívül erős, kövér,
úgy hogy csak nagyon lassan tudott mo-
zogni és így ellenségei könnyen elfoghat-
ták; a legsoványabb is nehezebb volt egy
fél mázsánál. Szárnyai csupa apró tol-
lakkból állott. Feje félig meztelen, félig
lág, fekete és apró tollakkal volt fődve;
csőrének felső része hosszú, tövén csomós,
közepén benyomott, végén kampós, alsó
része pedig fölfelé hajlott, közepén voltak
orrlyukai.

Farka tulajdonképen nem volt, ha-
nem háta végén csinos tollbokrétá kunko-
rodott fölfelé. Lábai rövidek, de rendki-
vül erősek valának, szemei aprók és csil-
logók, mint a gyémánt. Gyomra pedig
oly rendkívül erős volt, hogy köveket sőt
némely utas szerint még a vasat is meg-
emésztette.

FÖLADVÁNY A SZENTIRÁSBÓL. *Fejtsétek meg, mit ábrázol e rajz.*

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest barátok tere, 7-ik sz. Athenaeum-épület.

Kiadja és nyomatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.